

**Sprawozdanie z wykonania Planu działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Białymstoku za 2025 rok**

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku realizuje misję sformułowaną następująco: ***Mając na względzie jakość życia obecnego i przyszłych pokoleń, realizując politykę państwa, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku troszczy się o ochronę i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska.*** Hasło przewodnie misji brzmi: ***Chronimy przyrodę województwa podlaskiego.***

W dniu 29 listopada 2024 roku został zatwierdzony Plan działalności jednostki na 2025 rok. W Planie wyznaczono najważniejsze cele do realizacji, wskazano mierniki określające stopień realizacji celu i podano ich wartości w ujęciu planowanym.

Analiza mierników ujętych w Załączniku do niniejszego sprawozdania pozwala zauważyć, że większość zadań przewidziane do wykonania w 2023 roku została zrealizowana na zamierzonym poziomie.

Miernikami określającymi stopień realizacji celu: Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej RDOŚ (część A, poz. 1 Planu działalności) są: liczba obszarów Natura 2000 oraz liczba rezerwatów przyrody posiadająca zatwierdzone plany zadań ochronnych. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku posiada 24 opracowane i zatwierdzone projekty planów zadań ochronnych oraz planów ochrony obszarów Natura 2000 oraz 61 projekty planów ochrony i zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody.

W zakresie postępowań administracyjnych dotyczących Zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych województwa podlaskiego poprzez efektywne orzekanie (część A, poz. 2 Planu działalności), liczba spraw wpływających do RDOŚ wyniosła 8307 i ukształtowała się na poziomie 209 % zaplanowanej wartości do zrealizowania w 2025 r.

RDOŚ na bieżąco reguluje zobowiązania odszkodowawcze wynikające z ochrony gatunkowej zwierząt. Według stanu na 31 grudnia 2025 r. wypłacono 1043 odszkodowań. Zaliczamy do nich odszkodowania oszacowane w 2025 r. oraz oszacowane ale nie wypłacone w 2024 r. Liczba zakwalifikowanych do wypłaty szkód w 2025 r. wyniosła 1051. Miernik kształtuje się na poziomie 99 %.

Cel działalności RDOŚ obejmujący Kształtowanie polityki przestrzennej i ustalenie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięć gwarantujące zrównoważony rozwój z zachowaniem walorów przyrodniczych (część A, poz. 3 Planu działalności) został opisany przez dwa mierniki:

- 1) liczba wydanych rozstrzygnięć w procedurze OOŚ;
- 2) liczba wydanych rozstrzygnięć w procedurze SOOŚ.

Wydano 1665 rozstrzygnięć w procedurze OOŚ oraz 346 rozstrzygnięcia w procedurze SOOŚ. Stwierdzone odchylenia od wartości zaplanowanych zarówno w przypadku liczby wydanych rozstrzygnięć w procedurze OOŚ, jak i liczby wydanych rozstrzygnięć w procedurze SOOŚ, wynikają z faktu, iż postępowania każdorazowo są prowadzone na wniosek osób lub podmiotów zainteresowanych otrzymaniem konkretnego rozstrzygnięcia. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku nie ma wpływu na liczbę wniosków składanych na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Kolejny miernik służy realizacji celu: Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku. W 2025 r. zrealizowano 456 z 462 wniosków o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie. Wszystkie wnioski udostępniane są w terminie.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku w 2025 roku, zgodnie z założonym harmonogramem, realizowała projekty finansowane zarówno ze środków zewnętrznych krajowych, jak i ze środków Unii Europejskiej. Ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej finansowane były niżej wymienione projekty.

- 1. „Opracowanie projektów planów ochrony dla 2 rezerwatów przyrody: Góra Pieszczana i Karczmisko”**

Zadanie pn. „Opracowanie projektów planów ochrony dla 2 rezerwatów przyrody: Góra Pieszczańska i Karczmisko”, finansowane ze środków NFOŚiGW (umowa nr 289/2024/Wn10/OP-WK/D z dnia 15 października 2024 r.), zostało wykonane na podstawie umowy z Wykonawcą nr WOF.261.4.2025 z dnia 28.04.2025 r. Wykonawcą zadania była Fundacja Snopowiązałka, która złożyła 30.10.2025 r. dokumentację projektów planów ochrony dla rezerwatów przyrody „Góra Pieszczańska” i „Karczmisko”. Odbiór przedmiotu umowy nastąpił na podstawie protokołu odbioru przez RDOŚ w Białymstoku w dniu 17.11.2025 r. Powierzchnia objęta wykonanymi opracowaniami wchodzącymi w zakres przygotowania planów ochrony dla rezerwatów wyniosła 241,28 ha. Wykonawca na podstawie wykonywanych badań terenowych przeprowadzonych w 2025 r., mających na celu ocenę stanu zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych, wartości kulturowych oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych rezerwatów przyrody Góra Pieszczańska i Karczmisko, sporządził dokumentację projektów planów ochrony dla przedmiotowych rezerwatów. W skład sporządzonych opracowań dotyczących projektów planów ochrony dla rezerwatów przyrody „Góra Pieszczańska” i „Karczmisko” wchodzi:

- Dokumentacje projektów planów;
- Projekty Zarządzeń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku;
- Bazy danych przestrzennych opracowane na potrzeby projektów Planów;
- Zestawienia zdjęć fizjosocjologicznych oraz warstwy wektorowe dotyczące lokalizacji zdjęć fitosocjologicznych wykonanych na potrzeby opracowania projektów Planów;
- Dokumentacje fotograficzne z badań terenowych wykonanych na potrzeby opracowania projektów Planów.

Ponadto w 2025 r. prowadzony był nadzór nad przedmiotowym projektem przez kierownika projektu zaangażowanym we wszystkie etapy zadania aby zostały zakończone terminowo, zgodnie z terminami wskazanymi w harmonogramie rzeczowo -finansowym projektu. Ponadto w zakres obowiązków wchodziło wykonywanie działań administracyjnych i organizacyjnych wynikających z realizacji projektu, w tym gromadzenie, kompletowanie i archiwizowanie dokumentacji dotyczącej projektu.

Mając na uwadze powyższe, tut. Organ uzyskał efekt rzeczowy do projektu pn.

„Opracowanie projektów planów ochrony dla 2 rezerwatów przyrody: Góra Pieszczana i Karczmisko”. Zadanie zostało zrealizowane.

**2. „Działania monitoringowe w obszarach Natura 2000 w województwie podlaskim”
(nr umowy 51/2025/Wn10/OP-PO/D umowa z dn. 26.02.2025 r.)**

Kwota kwalifikowalna- 3 142 700,00 zł.

Termin realizacji- 26.02.2025- 30.11.2027 r.

Celem projektu jest wypełnienie zapisów planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, dotyczących monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony przedmiotów ochrony.

W 2025 r. zostały wykonane następujące działania:

- Podpisanie umów na realizację działań monitoringowych w pięciu obszarach Natura 2000 województwa podlaskiego (117 672,50 zł).
- Podpisanie 3-letnich umów na zarządzenie projektem- kierownika i asystenta projektu (160 000,00zł).

**3. „Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych w granicach obszarów Natura 2000
Ostoja Knyszyńska i Murawy w Haćkach”**

W ramach przedsięwzięcia pn „Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych w granicach obszarów Natura 2000 Ostoja Knyszyńska i Murawy w Haćkach” (numer umowy 75/2025/Wn10/OP-WK/D z dnia 27.02.2025 r.) w pierwszym roku realizacji projektu (tj. w 2025 r.) wykonano następujące działania z zakresu ochrony czynnej:

- a) usunięto ekspansywne, niepożądane rośliny (tj. trzcinnik piaskowy, jeżyna popielica) oraz wywieziono pozyskaną biomasę z powierzchni 0,92 ha, zlokalizowanej na siedlisku 6210 Murawy kserotermiczne, w granicach obszaru Natura 2000 Murawy w Haćkach. Zabieg polegał na dwukrotnym koszeniu. Koszt zadania wyniósł 15 700 zł brutto.
- b) usunięto drzewa i krzewy oraz wywieziono pozyskaną biomasę z powierzchni 1,14 ha, zlokalizowanej na siedlisku 6210 Murawy kserotermiczne, w granicach obszaru Natura 2000 Murawy w Haćkach. Koszt zadania wyniósł 4 300 zł brutto.
- c) usunięto drzewa i krzewy oraz wywieziono pozyskaną biomasę na łącznej powierzchni 4,82 ha w rezerwacie przyrody Gorbacz, w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska. Koszt zadania wyniósł 38 900 zł brutto.

d) usunięto drzewa i krzewy oraz wywieziono pozyskaną biomasę na łącznej powierzchni 6,42 ha w rezerwacie przyrody Jezioro Wiejki, w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska. Koszt zadania wyniósł 119 900 zł brutto.

e) usunięto drzewa i krzewy oraz wywieziono pozyskaną biomasę na łącznej powierzchni 4,00 ha w rezerwacie przyrody Woronicza, w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska. Koszt zadania wyniósł 78 800 zł brutto.

Łączna wartość umów wyniosła 257 600 zł brutto.

Ponadto wydatki związane z realizacją zadania 3 HRF „Wynagrodzenie kierownika projektu - usługa zewnętrzna” były ponoszone na bieżąco, od kwietnia 2025 r. łączna wartość rachunków wyniosła 13 776 zł. Umowa na usługę związaną z koordynacją przedsięwzięcia została podpisana do końca trwania projektu, tj. do 30.11.2027 r.

Wartość projektu: 664 000 zł

Termin realizacji: 2025 r. – 2027 r.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jako współbeneficjent (beneficjentem jest Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska) od 2024 r. realizuje w ramach Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 dwa projekty, tj.:

1. „Wdrażanie działań z zakresu ochrony czynnej na obszarach Natura 2000”

W dniu 08 sierpnia 2024 r. podpisano umowę nr FENX.01.05-IW.01-0113/24. Celem projektu jest poprawa stanu zagrożonych siedlisk i gatunków zgodnie z zapisami PZO. Projekt rozpoczął się 01 września 2024 r. i ma trwać do 30 września 2029 r. Kwota kwalifikowalna: 9 099 112,52 zł. Celem projektu jest poprawa stanu zagrożonych siedlisk i gatunków zgodnie z zapisami PZO. W 2025 r. zostały wykonane następujące działania:

- Podpisano porozumienie z Nadleśnictwem Nurzec na działania związane z adaptacją schronów bojowych jako zimowiska dla mopków;

- Podpisano porozumienia z KOWR na kośne użytkowanie łąk w ostojach orlika krzykliwego w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska (32 ha) i w obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Narwi (44 ha);

- Podpisano porozumienia z KOWR na realizację działań związanych z regulacją wody w obszarze Natura 2000 Bagno Wizna;

- Podpisano umowy z sześcioma kołami łowieckimi na premiowany odstrzał

drapieżników w trzech obszarach Natura 2000- odebrano dowody redukcji za IV kwartał 2025 r. (29 130,00 zł);

- Wykonano dokumentację techniczną i kosztorysową na adaptację pięciu schronów, jako zimowiska mopka w obszarze Natura 2000 Schrony Brzeskiego Rejonu Umocnionego (29 500,00 zł);

- Podpisano 5 letnią umowę na monitoring hydrologiczny w obszarze Natura 2000 Bagno Wizna, w której planowane są działania z zakresu hydroinwestycji- odebrano I etap umowy (34 440,00 zł);

- Zakupiono zamrażarki dla myśliwych z sześciu kół łowieckich. Zamrażarki będą udostępnione kołom na czas trwania projektu (10 250,00 zł);

- Zakupiono zestawy komputerowe wraz z osprzętem biurowym pracownikom projektowym (21 648,00 zł);

- Zakupiono meble biurowe, materiały biurowe, GPS, sprzęt optyczny (37 932,89 zł).

2. „Aktualizacja planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz z prowadzeniem monitoringów”

W dniu 08 sierpnia 2024 r. podpisano umowę nr FENX.01.05-IW.01-0106/24. Celem projektu jest stworzenie podstaw do skutecznej ochrony obszarów Natura 2000, położonych na terenie województwa podlaskiego. Łączna wartość projektu wynosi 13 610 025,11 zł. Projekt rozpoczął się 01 września 2024 r. i ma trwać do 30 września 2029 r. W 2025 r. zostały wykonane następujące działania:

- Podpisano porozumienie z Nadleśnictwem Nurzec na działania związane z adaptacją schronów bojowych jako zimowiska dla mopków;

- Podpisano porozumienia z KOWR na kośne użytkowanie łąk w ostojach orlika krzykliwego w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska (32 ha) i w obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Narwi (44 ha);

- Podpisano porozumienia z KOWR na realizację działań związanych z regulacją wody w obszarze Natura 2000 Bagno Wizna;

- Podpisano umowy z sześcioma kołami łowieckimi na premiowany odstrzał

drapieżników w trzech obszarach Natura 2000- odebrano dowody redukcji za IV kwartał 2025 r. (29 130,00 zł);

- Wykonano dokumentację techniczną i kosztorysową na adaptację pięciu schronów, jako zimowiska mopka w obszarze Natura 2000 Schrony Brzeskiego Rejonu Umocnionego (29 500,00 zł);

- Podpisano 5 letnią umowę na monitoring hydrologiczny w obszarze Natura 2000 Bagno Wizna, w której planowane są działania z zakresu hydroinwestycji- odebrano I etap umowy (34 440,00 zł);

- Zakupiono zamrażarki dla myśliwych z sześciu kół łowieckich. Zamrażarki będą udostępnione kołom na czas trwania projektu (10 250,00 zł);

- Zakupiono zestawy komputerowe wraz z osprzętem biurowym pracownikom projektowym (21 648,00 zł);

- Zakupiono meble biurowe, materiały biurowe, GPS, sprzęt optyczny (37 932,89 zł).

W zakresie promowania zasad zrównoważonego rozwoju, podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa i kształtowania postaw ekologicznych społeczeństwa zostały zaplanowane dwa działania (część C, poz. 1 Planu działalności).

W dniu 14 czerwca 2025 r. na terenie Parku Konstytucji 3 Maja w Białymstoku Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku przeprowadziła happening ekologiczny z okazji obchodów Światowego Dnia Ochrony Środowiska. Podczas przygotowanego przez RDOŚ w Białymstoku wydarzenia mieszkańcy naszego regionu, zarówno dzieci, młodzież ale również i osoby starsze uczestniczyli w wielu atrakcjach o tematyce przyrodniczej, które przygotowały na swoich stoiskach instytucje, dla których dbałość o środowisko naturalne jest istotna w codziennych działaniach: tj.: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku, Wigierski Park Narodowy, Narwiański Park Narodowy, Białowiecki Park Narodowy, Biebrzański Park Narodowy, Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Witolda Sławińskiego, Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi, Suwalski Park Krajobrazowy, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku, Ośrodek Edukacji Ekologicznej Sokolarnia, a także Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Urząd Miejski w Białymstoku, Wodociągi Białostockie, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i

Gospodarki Wodnej w Białymstoku. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyła się zorganizowana przez pracowników RDOŚ w Białymstoku gra przyrodniczo – edukacyjna, podczas której należało odwiedzić poszczególne stoiska partnerów happeningu i zebrać komplet pieczętek na karcie uczestnika odpowiadając prawidłowo na pytania. Następnie wypełnioną kartę uczestnika można było wymienić na nagrodę główną na stoisku RDOŚ w Białymstoku.

W dniu 3 maja 2025 na placu pod Teatrem Dramatycznym w Białymstoku, pracownicy RDOŚ w Białymstoku brały udział w Pikniku Ekologicznym z okazji podsumowania „Akcji Czysty Białystok 2025”. Na stoisku RDOŚ w Białymstoku można było wziąć udział m.in. w kreatywnych warsztatach z malowania eko-kwiatków, wziąć udział w quizie gdzie nagrodami były drobne upominki oraz zagłębić wiedzę z zakresu ochrony przyrody w województwie podlaskim.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku zorganizowała konkurs „Symbioza - Przyroda i Miasto w jednym krajobrazie”. W dniu 9 grudnia odbyło się oficjalne wręczenie nagród w konkursie. Było to wyjątkowe wydarzenie pełne uśmiechu, pozytywnej energii oraz rozmów o środowisku. Podczas wydarzenia wręczono nagrody, w tym również te ufundowane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Konkurs odbył się pod Honorowym Patronatem Kuratorium Oświaty w Białymstoku.

Realizacja celu dotyczącego Przeciwdziałania zagrożeniom środowiska i likwidacji ich skutków opisywana jest przez miernik wyrażony liczbą wydanych rozstrzygnięć (decyzji) z zakresu gospodarki odpadami i ustawy Prawo ochrony środowiska. W 2025 r. wspomniany cel został zrealizowany w 44 % w odniesieniu do wielkości założonej do realizacji. Stwierdzone odchylenia od wartości zaplanowanej wynikają z faktu, iż RDOŚ nie ma wpływu na liczbę zgłaszanych spraw dotyczących rozważenia konieczności podjęcia działań nakazujących usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania, wydania decyzji emisyjnych na terenach zamkniętych MON i zagospodarowania odpadów na terenach zamkniętych. Wspomniane postępowania każdorazowo są prowadzone na wniosek osób lub podmiotów zainteresowanych otrzymaniem konkretnego rozstrzygnięcia.

Reasumując, przeprowadzona analiza dotycząca wykonania Planu działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku za 2025 roku wskazuje, że

większość zadań przewidzianych do realizacji została wykonana na zamierzonym poziomie. Stwierdzone odchylenia od planowanych wartości poszczególnych mierników wynikają przede wszystkim z faktu, iż RDOŚ nie ma wpływu na liczbę wniosków składanych przez klientów zewnętrznych. Obywatele chętniej niż dotychczas korzystali z elektronicznego obiegu dokumentów, co znacznie usprawniło proces składania wniosków.

Wyznaczone przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Białymstoku cele i zadania na 2025 roku realizowane są w sposób zgodny z prawem, skuteczny, efektywny i terminowy.

Sporządził: Ewelina Łubińska

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
Adam Bohdan
Zastępca Regionalnego Dyrektora –
Regionalny Konserwator Przyrody
/podpisano elektronicznie/